

Flygtningekirkegården v. Museum Flugt Oksbøl.

Foto m tilladelse fra Museum Flugt, Varde museum.

Kerteminde Seniorhøjskole - Forår 2023 – 56. semester

12 tirsdage i foråret 2023.

TEMA:

Revolutioner igennem tiden – Danmark, Europa og Verden – og også personlige lyse timer. Revolution betyder i vores tid en hurtig og dybtgående forandring i et samfund eller en sektorsamfund. Et omfattende emne, som vi forsøger at afdække i mindre bidder og krydre med personlige oplevelser, lyse og morsomme timer.

Vi skal møde revolution i politik, i landegrænser, i landbruget, togdriften, lægefaget, rummet - og vi vil erfare nye tiltag i sang og erindring.

Tirsdag d. 3. januar:

Velkommen og praktiske oplysninger.

Forårets tema og program i lette strøg.

Erling Lindgren (foto m tilladelse fra Erling Lindgren).

Tradition og fornyelse i højskolesangbogen.

Erling Lindgren, Aarhus, organist og komponist.

Hvad er bevaret og hvad er kommet med som nyt i højskolesangbogen – ord med på vejen igennem sangene og melodierne. Musik komponisten taler.

Tirsdag d. 10. januar:

James Webb rumteleskopet – Jagten på de første stjerner, galakser og supertunge sorte huller.

Thomas Rodriguez Greve, Professor i Astronomi, Cosmic Dawn Center, DTU Space.

James Webb teleskopet er et af de ypperste udtryk for menneskets trang til at forstå sit ophav og plads i Universet. Hvornår og hvordan blev de første galakser og stjerner dannet? Hvor kommer de supertunge sorte huller fra? Hvor langt ud i Universet kan vi se, og hvad er Universets oprindelse? Jeg vil fortælle, hvordan James Webb gør os klogere på disse spørgsmål og hvorfor astronomer verden over er ellevilde med dette banebrydende teleskop.

Brugsen og andelsbevægelsen revolutionerede Danmark.

Palle Vennekilde, Brugsuddeler samt en række tillidshverv i FDB/COOP; Agedrup.

Brugsen som forbrugerorganisation stiller krav til vareproduktion, sundhed, dyrevelfærd, brugen af kemi og meget mere. Det har de sidste 100 år sat store aftryk på lovgivning og haft betydning for vores sundhed og eksport af fødevarer. Brugsen har bidraget til forståelse af demokrati og ansvar.

Tirsdag den 17. januar:

Karismatiske ledere, demokratiforståelse og udfordringer.

Alberte Bové Rud, Ph.d.-studerende ved Dansk Institut for Internationale Studier og ved Idéhistorie på Aarhus Universitet

Karismatiske ledere har fandtes til alle tider, men den moderne karismatiske leder har særlige kendetegn. I dette oplæg vil der kigges nærmere på både den arketypiske karismatiske leder og den nuværende karismatiske leder, der benytter sig af underholdningselementer, udfordrer og indgår i demokratiets rammer. Der vil være et særligt blik for den italienske politiske situation.

"Fra fæstebonde til farmer"

- **En landbofamilies historie fra 1800 til 2000**

Jens Simonsen, gårdejer, Hejls.

Landbrugets historie er interessant. I løbet af få årtier forandrede billedet sig af landbokulturen og erhvervet. Slægtens historie vigtig. Og netop de to ting har jeg knyttet sammen.

Tirsdag d. 24. januar:

Jernbanen og den industrielle revolution i Danmark

Steen Ousager, museumsinspektør, Danmarks jernbanemuseum, Odense.

På mange områder var jernbanen en forudsætning for den industrielle revolution i Danmark. Især industrialiseringen af landbruget nød tidligt godt af jernbanen og ikke mindst de mange lokalbaner, der fra 1870-erne blev anlagt over alt i landet. Med udgangspunkt i sin nye bog, Bogenslagteren, om den nordfynske jernbane fortæller Steen Ousager om, hvad disse baner betød for landbrug og industri. Der kastes også et blik på Kertemindebanen, der løste de samme opgaver som den nordfynske, og det hele relateres til den generelle udvikling af jernbanenettet i Danmark.

GENERALFORSAMLING.

Vær med til at forandre, forny og forbedre seniorhøjskolen.

Tirsdag den 31. januar:

Min far var fremmedarbejder i Hitlers Tredje Rige.

Hans Dal, Tidl. Brandmand, Fredericia.

Min far var en af de omkring 130.000 danskere, der under Danmarks besættelse fra 1940 – 1945, enten frivillig eller ved indirekte tvang fra den daværende Samlingsregering og De Samvirkende Fagforbund, rejste til Tyskland og Østrig for at arbejde for tyskerne, hvilket har præget mit liv lige fra min barndom og helt op i mit voksenliv.

Da jeg var lille, og landbruget var stort, og min bedstemors fætter var statsminister i Danmark.

Jørgen Gleerup, Rønne, Præst – Fortæller – Sanger.

Foto m tilladelse fra Jørgen Gleerup.

Det var dengang, hunden Laika kredsede rundt om jorden, og frøken Hansen underviste i skolen. Det var dengang Kresten Hjulmand kørte mælk til mejeriet, og Henry From reddede et straffespark. Det var dengang kornet blev høstet med selvbinder og tærsket i tærskéværket. Det var dengang drengene lod håret gro, musikken hed pigtråd, og Apollo 11 landede op månen. En række erindringsbilleder fra livet på landet i 1950'erne og 60'erne – krydret med tiden viser og sange.

Livsfortællinger fra dengang for længe siden.

Tirsdag den 7. februar:

Udflugt Kerteminde til NEF med fortælling – til Johs. Larsen museet m fortælling.

Program følger.

Tirsdag d. 21. februar:

Højskolens egen dag.

Vi møder bl.a. Ole Vels Poulsen fra kultur- og musikskolen her.

Det vidste du ikke om Danmark.

Rasmus Dahlberg, historiker, forfatter m m., Esbjerg.

Vidste du at ...

- Antabus blev opfundet af to danske forskere ved et tilfælde?
- Utroskab engang blev straffet med enten halshugning eller drukning
- Danmarks første elektricitetsværk lå i en kælder i Køge?
- Røde pølser oprindeligt blev farvet for at vise, at de var fra dagen før?
- Det danske vindmølleeventyr kan føres tilbage til en højskolelærer fra Askov?

Danmarkshistorien er blevet fortalt masser af gange – ofte med fokus på konger og dronninger, statsministre, krige og økonomi. Men bag den store historie gemmer sig masser af små, overraskende fortællinger, som i lige så høj grad har været med til at skabe Danmark og danskerne. Tag med på en fascinerende rejse ind i historiens krinkelkroge og få en række skæve og sjove

beretninger om alle de glemte begivenheder, der har været med til at gøre os til dem, vi er i dag. Foredraget bygger på bogen af samme titel, som Rasmus Dahlberg har udgivet på forlaget Gyldendal sammen med fortælleren og billedkunstneren Mai-Britt Schultz.

Tirsdag d. 28. februar:

Peter L. Panum og det 19. århundredes medicinske revolution.

Renè Flamsholt Christensen, Læge, M.Sc., Odder.

Panum (1820-85) blev læge i 1845. Året efter blev han af de danske sundhedsmyndigheder sendt til Færøerne, hvor en voldsom mæslingeepidemi hærgede. Hans opdagelser her blev grundlaget for den moderne epidemiologi og har stadig fuldgældig betydning, også ifb. med Covid-19-pandemien. Efter studieophold hos datidens mest fremtrædende medicinske videnskabsmænd i Tyskland og Frankrig blev han professor i fysiologi, først i Kiel, og i 1864 i København. Hans forskning medførte en radikal modernisering af medicinen i Danmark. Herudover blev han, hvad man i dag ville kalde en betydningsfuld iværksætter, og endelig kom han - sammen med især brygger Jacobsen på Carlsberg – til at spille en afgørende rolle i genrejsningen af Danmark efter nederlaget i 1864.

Selve livet sat i ord og toner –

Hvordan lyder det: Soundtracket til vores eget liv... og vores fælles liv.

Ole Kobbegaard, Præst, Sdr. Nærrå, fhv. journalist og højskoleforstander.

Tirsdag d. 7. marts:

Velfærdsstaten – drømmen om en bedre verden.

Klaus Petersen, Professor, SDU

”Vores velfærdsstat” er om noget kernen i den danske samfundsmodel. Det er den politikerne er uenige om, når der er valg – det er den vi trækker frem, når vi skal forklare Danmark til en udenlandsk gæst. Men hvad er velfærdsstaten egentligt for noget? Hvor kom den fra? Hvordan har den udviklet sig? Og hvordan vil den ændre sig i fremtiden? Det er de spørgsmål, som foredraget vil tage op. Med afsæt i den danske velfærdsstats historiske udvikling over de sidste godt 150 år, vil foredraget tegne et billede af den danske velfærdsmodels særtræk og dens fremtidige udfordringer.

Fra ishabet til krigen i Ukraine – møder med mennesker i Ruslands grænseland.

Anne Haubek og Thomas Ubbesen, Journalister og forfattere, Rødvig-Stevens.

Krig er igen en realitet i Europa – og det i en målestok og gru, som ingen havde fantasi til at forestille sig, at vi skulle opleve i vores tid. Men hvordan er det kommet så vidt? Og hvad er det dybest set, der - som et moderne jerntæppe – har sønderrevet og delt vores kontinent, så øst og vest dårligt kan forstå og tale med hinanden længere?

Mens krigen har raset i Ukraine, har journalisterne og Østeuropa-kenderne Anne Haubek og Thomas Ubbesen rejst tæt op ad den russiske grænse fra Ishabet i nord til Sortehavet og Ukraines ryggede slagmarker i syd. Undervejs har de mødt og talt med snesevis af de hverdagsmennesker – russere, finner, baltere, polakker, ukrainere, moldovere og mange andre – som dagligt er tvunget til at leve med fjenden, løggen og ondskaben som nærmeste nabo.

Historien om hele den lange og dramatiske rejse er beskrevet i bogen ’I skyggen af det nye jerntæppe – møder med Ruslands naboer fra Ishabet til Sortehavet’, som er udkommet på Gyldendals forlag.

Mød de to journalister til et levende foredrag, der går helt tæt på bevægende menneskeskæbner langs det 21. århundredes østfront

Tirsdag d. 14. marts:

Journalist på livstid.

Kai Hartmeyer, journalist, Snedsted.

Krigsreporter, OL reporter, studievært, nyhedschef og nu folkepensionist på farten som rejsejournalist og TV fotograf, med hele verden som arbejdsplads. Kai Hartmeyer har prøvet det meste i sit journalistiske liv. Og indfrier i disse år, også sin drengedrøm om, at rejse rundt i Danmark og fortælle om sine spændende oplevelser som Journalist på livstid.

Kertemindes revytradition med udblik til resten af verden.

Sven Novrup, Bureau Ruder 7, redaktør, forfatter, lokalhistoriker, næstformand Kerteminderevyens Venner.

Ib Schønberg fik sin revydebut i Kerteminde, Victor Borge gæstespillede med Cirkusrevyen, Arne Lundemann har haft cabaret'er i Kerteminde, hvor Mads Nørby siden 2005 har svinget taktstokken. Hør om det hele og syng med på nogle af dansk revyhistories mest kendte viser.

Tirsdag den 21. marts:

Heldags tur til museum Flugt i Oksbøl og til Skamlingsbanken.

Museum Flugt.

Foto med tilladelse fra Varde museum.

Program følger.

Tirsdag den 28. marts.

Afslutningsfest.